به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبت های ویژه
شناسنامه درس Course Syllabus

عنوان درس: پرستاری اورژانس در بحران‌ها و حوادث غیرمترقبه(گروه۲) **شماره درس: ۵۱۲۲۳۳۸**

نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری و عملی (۱ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)

دروس پیش نیاز: پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد، پرستاری بیماریهای کودکان، پرستاری بزرگسالان/سالمندان، اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری های شایع در ایران

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ٦ پرستاری **نیمسال تحصیلی:** اول ١٤٠٦-١٤٠٥

زمان کلاس: چهارشنبه ۱۲-۱۰ **مکان برگزاری:** کلاس شماره ۲

مسئول درس:دکتر شهلا محمدی

زمان حضور در دفتر کار: سه شنبه ها ۱۰-۱۲

Email: **mohamdirizi@nm.mui.ac.ir**

اساتید درس: ، دکتر محمدی دکتر فریماه شیرانی، دکتر خیرالهی

شرح درس: دانشجو ضمن کسب آگاهی در مورد اصول و مفاهیم پرستاری در فوریت ها، با بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق، ارتباط مناسب و فرآیند حل مشکل به طور عملی با نحوه ارائه مراقبت فوری پرستاری به مصدومین، بیماران وخانواده آنها در موارد اورژانس، در خارج از بیمارستان، جامعه و در بخش های اورژانس با رعایت اولویت در تصمیم گیری ها آشنا خواهد شد.

اهداف کلی: افزایش آگاهی و ایجاد توانایی در دانشجو به منظور ارائه اقدام های فوری پرستاری جهت حفظ جان مصدومین، برقراری ارتباط مناسب با خانواده، پیشگیری از عوارض در حوادث، سوانح، بلایا و بحران ها تا رسیدن کمک های پزشکی، آماده سازی دانشجو جهت انجام مراقبت های مبتنی بر تشخیص های پرستاری در بخش های اورژانس بیمارستان¬ها، پیش بیمارستانی و جامعه.

اهداف اختصاصی:

دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود که :

حیطه دانش (شناختی):

۱. ساختار فیزیکی، تجهیزات و سطوح مختلف بخش اورژانس را توضیح دهد.

۲. اصول پرستاری در فوریت‌ها و مدیریت بلایا را شرح دهد.

۳. کاربرد فرآیند پرستاری (بررسی، تشخیص، برنامه‌ریزی، اجرا، ارزشیابی) را در بخش اورژانس توضیح دهد.

۴. ملاحظات اخلاقی و قانونی در مراقبت از بیماران اورژانسی را بیان کند.

۵. مراحل بررسی اولیه (Primary Survey) و ثانویه (Secondary Survey) بیمار را بر اساس رویکرد ABCDE توضیح دهد.

۶. اصول تریاژ و نقش پرستار در تریاژ بیماران را شرح دهد.

۷. روش تریاژ بر اساس مقیاس ESI (Emergency Severity Index) را توضیح دهد.

۸. روش‌های بررسی و مدیریت درد و بی‌قراری در بیماران اورژانسی را شرح دهد.

۹. اصول تهیه نمونه‌های آزمایشگاهی رایج در اورژانس (خون، ادرار، مایعات بدن) را توضیح دهد.

۱۰. انواع شوک (هیپوولمیک، کاردیوژنیک، توزیعی، انسدادی) را از نظر پاتوفیزیولوژی، علائم و درمان تشخیص دهد.

۱۱. اصول مایع‌درمانی در فوریت‌ها (انتخاب مایع، میزان و سرعت انفوزیون) را توضیح دهد.

۱۲. مراحل احیای قلبی-ریوی پایه (BLS) و پیشرفته (ACLS) را شرح دهد.

۱۳. ریتم‌های منجر به کلاپس قلبی-عروقی(VF ، VTبدون نبض، PEA، آسیستول (را شناسایی و اصول احیا برای هر ریتم را توضیح دهد.

۱۴. اصول شوک‌درمانی (دفیبریلاسیون، کاردیوورژن) و دارودرمانی در احیای قلبی-ریوی را بیان کند.

۱۵. مراقبت‌های پرستاری در صدمات سر و ستون فقرات را توضیح دهد.

۱۶. اصول مراقبت پرستاری در آسیب‌های ناشی از عوامل محیطی (گرمازدگی، سرمازدگی، برق‌گرفتگی، غرق‌شدگی) را شرح دهد.

۱۷. مراقبت‌های پرستاری در صدمات قفسه سینه (پنوموتوراکس، هموتوراکس، فلک چست) را توضیح دهد.

۱۸. مراقبت‌های پرستاری در صدمات شکم و لگن (آسیب‌های احشایی، خونریزی داخلی) را شرح دهد.

۱۹. اصول مراقبت پرستاری در مسمومیت‌ها (دارویی، شیمیایی، گازها) را توضیح دهد.

۲۰. اقدامات پرستاری در ورود اجسام خارجی به چشم، گوش، حلق و بینی را شرح دهد.

حیطه مهارتی (روانی-حرکتی):

۱. انواع بانداژ (چرخشی، حلقوی، هشت‌شکل، مارپیچ) را بر روی اندام‌های مختلف به شیوه صحیح اجرا کند.

۲. بانداژ اندام فوقانی و تحتانی را با رعایت اصول سیرکولاسیون و عصب‌گیری انجام دهد.

۳. بانداژهای مخصوص (بانداژ سر، چشم، گوش، شانه، لگن) را روی مولاژ یا دانشجو اجرا کند.

۴. انواع آتل‌ها (سخت، نرم، بادی، کششی) را شناسایی و کاربرد هر یک را در شرایط مختلف نشان دهد.

۵. آتل‌بندی اندام‌های مختلف (بازو، ساعد، ران، ساق) را با رعایت اصول بی‌حرکتی انجام دهد.

۶. گچ‌گیری اندام‌ها را با رعایت اصول (ضخامت مناسب، زاویه صحیح، بررسی عروق و اعصاب) روی مولاژ اجرا کند.

۷. .احیای پایه را در بزرگسال، کودک و نوزاد با رعایت تفاوت‌های تکنیکی روی مولاژ اجرا کند.

۸. مانور هایملیخ را در انسداد راه هوایی توسط جسم خارجی (کامل و ناقص) اجرا کند.

۹. انواع روش‌های جابجایی مصدومlog roll) ، کشیدن روی پتو، انتقال با برانکارد (را با رعایت اصول بیومکانیک بدن اجرا کند.

۱۰. روش صحیح انتقال مصدوم با برانکارد (تخت به تخت، زمین به تخت) را با تیم فرضی انجام دهد.

۱۱. انواع بخیه (ساده منقطع، عمودی، ماتریس، زیرجلدی) را روی مولاژ یا پوست مصنوعی اجرا کند.

۱۲. انواع راه هوایی مصنوعی (اوروفارنژیال، نازوفارنژیال) را اندازه‌گیری و در مولاژ جایگذاری کند.

۱۳. مانورهای باز کردن راه هوایی (چین‌لیفت، جاوسراست) را در مولاژ اجرا کند.

۱۴. لوله تراشه را از نظر اندازه انتخاب و لوله‌گذاری داخل تراشه (intubation) را روی مولاژ انجام دهد.

۱۵. بررسی موقعیت لوله تراشه را با روش‌های سمع ریه‌ها، اپی‌گری و کاپنوگرافی انجام دهد.

۱۶. فیکس کردن لوله تراشه و محافظت از آن را انجام دهد.

۱۷. استفاده از لوله‌های پیشرفته راه هوایی (لارنژیال ماسک، کامبی‌تیوب) را روی مولاژ شبیه‌سازی کند.

۱۸. .نحوه صحیح شوک‌دهی با دفیبریلاتور دستی را در حالت شبیه‌سازی Sync یا unsync انجام دهد.

۱۹. مراحل کاردیوورژن هماهنگ (سینک‌شده) را برای تاکی‌آریتمی‌های با نبض اجرا کند.

۲۰. بخش‌های مختلف ترالی احیا (کشوهای راه هوایی، عروقی، داروها، پانسمان) را بشناسد.

۲۱. تجهیزات راه هوایی موجود در ترالی (لوله تراشه، استایلت، لارنگوسکوپ، BVM، راه هوایی دهانی-حلقی) را شناسایی و کاربرد هر یک را توضیح دهد.

۲۲. تجهیزات عروقی (آنژیوکت در سایزهای مختلف، ست سرم، کت‌های مرکزی اورژانسی، محلول‌های مایع درمانی) را شناسایی کند.

۲۳. لارنگوسکوپ را از نظر منبع نور و تیغه (مکینتاش/میلر) بررسی و تیغه مناسب را انتخاب کند.

۲۴. داروهای احیا (اپی‌نفرین، آمیوداروون، آتروپین، سدیم بیکربنات، کلسیم، لیدوکائین) را شناسایی و دوز و روش تجویز هر یک را در سناریوهای مختلف توضیح دهد.

حیطه عاطفی (نگرشی):

۲۵. در بحث‌های گروهی درباره سناریوهای اورژانسی، اهمیت تصمیم‌گیری سریع و اولویت‌بندی مداخلات را با تأکید بر منافع بیمار نشان دهد.

۲۶. در مواجهه با موارد اخلاقی (مانند تریاژ در شرایط کمبود منابع)، استدلال اخلاقی خود را با رعایت احترام به کرامت انسانی بیان کند.

۲۷. نسبت به رعایت محرمانگی اطلاعات بیماران و اخذ رضایت‌آگاهانه در شرایط اورژانس حساس باشد.

۲۸. در شبیه‌سازی ارتباط با بیمار و خانواده، رفتاری مبتنی بر همدلی، آرامش و شفافیت اطلاع‌رسانی از خود نشان دهد.

۲۹. اهمیت کار تیمی و هماهنگی بین اعضای تیم اورژانس را در مدیریت بحران درک کرده و در فعالیت‌های گروهی منعکس کند.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. در زمان بر گزاری کلاس ها به صورت حضوری از روش سخنرانی، بحث در گروه های کوچک و روش های اکتشافی و با رویکرد تفکر انتقادی و متمرکز بر حل مساله استفاده خواهد شد. همچنین به منظور افزایش کیفیت تدریس و پوشش بهتر اهداف آموزشی در ارائه برخی از مباحث از تدریس گروهی یا Team teaching استفاده خواهد شد.
۲. در کلاس های آنلاین نیز از روش سخنرانی و پرسش و پاسخ در بسترهای معرفی شده توسط معاونت محترم آموزشی مانند اسکایپ و ... استفاده خواهد شد.
۳. در کلاس های آف لاین محتوای آموزشی صوتی – تصویری در سامانه نوید بارگزاری شده و امکان دریافت بازخورد نسبت به محتوای ارائه شده در این سامانه به صورت پرسش و پاسخ فراهم می باشد.

ابزار مورد نیاز تدریس:

جهت تدریس حضوری از تخته سفید، ماژیک و نمایش اسلاید استفاده خواهد شد. جهت آموزش مجازی نیز از انواع رسانه ها مانند فایل ورد، پی دی اف، پاورپوینت و ... به منظور ایجاد درک بیشتر در دانشجویان استفاده خواهد شد. همچنین از بسترهای معرفی شده برای آموزش آنلاین و سامانه نوید برای آموزش آفلاین بهره گیری خواهد شد.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

وظایف فراگیران در جلسات حضوری:

۱. حضور فعال در تمامی جلسات کلاس
۲. مطالعه محتوای ارائه شده در هر جلسه و ارائه بازخورد به استاد مربوطه به صورت پرسش و پاسخ
۳. انتخاب و ارایه یکی از موضوعات مطرح شده در سرفصل
۴. مطالعه یک مقاله تحقیقاتی با اولویت مرور سیستماتیک در خصوص موضوعات مطرح شده پیش از ورود به کلاس و گفتگو در مورد آن در پایان هر جلسه
۵. طراحی پنج سوال تستی و دو سوال تشریحی از مباحث ارایه شده در طول ترم و به اشتراک گذاری آن با سایر همکلاسی ها
۶. شرکت در آزمون های میان دوره ای کلاسی و پایان ترم

وظایف فراگیران در جلسات آنلاین:

۱. حضور به موقع و فعال در تمامی جلسات کلاس برگزار شده به صورت آنلاین و شرکت در بحث های مطرح شده توسط استاد
۲. نصب نرم افزار مورد نیاز برای حضور در جلسات آنلاین

وظایف فراگیران در جلسات افلاین:

۱. استفاده به موقع از محتواهای بارگزاری شده در سامانه نوید
۲. پاسخ دادن به تکالیف و یا پرسش های مطرح شده توسط استاد

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. قرار دادن گوشی همراه در زمان حضور در کلاس در حالت سکوت و خروج از کلاس به منظور پاسخ دهی به تلفن در صورت ضرورت
۲. حضور به موقع در کلاس، رعایت نظم همراه با رعایت اصول رفتار آکادمیک در تمامی اشکال برگزاری کلاس های درس الزامی است.
۳. در صورت غیبت بیش از ۲ جلسه از ۸ جلسه طبق مصوبات و آیین نامه آموزشی دانشکده، درس نظری حذف خواهد شد. در صورت بروز بیماری نیاز به اخذ نامه استعلاجی به همراه تایید پزشک معتمد دانشگاه می باشد.
۴. استاد مسئول درس مجاز به کسر نمره به ازاء روز های غیبت در کلاس نظری می باشد.
۵. در صورت اعتراض به نمره حداکثر تا ۳ روز بعد از اعلام نمره، دانشجو می تواند مراتب اعتراض خود را اعلام نماید.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	آزمون پراتیک	۵
۲	آزمون پایان ترم	۱۵
	جمع	۲۰

منابع اصلی

نیک روان مفرد,ملاحت. کتاب جامع فوریتهای پرستاری دکتر ملاحت نیکروان مفرد. چاپ سوم ۱۴۰۰، انتشارات جامعه نگر ، تهران.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

۱. فیروزه معینی , دکتر محمد صاحب‌الزمانی . مهارت‌های پرستاری در فوریت‌ها. چاپ دوم ۱۴۰۱، انتشارات جامعه نگر ، تهران.
طاهره برزویی , شهلا محمدزاده , شیوا صالحی. پرستاری اورژانس در حوادث و بلایا. چاپ اول ۱۴۰۱، انتشارات جامعه نگر ، تهران.

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیرمترقبه شماره درس: ۵۱۲۳۳۱

نیمسال تحصیلی و سال: اول ۱۴۰۶-۱۴۰۵ رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری

ترم ۶ فراگیران: کارشناسی پرستاری ترم ۶ زمان: چهارشنبه ۱۲-۱۰

اساتید درس: دکتر شهلا محمدی،

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ/ ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱.	۱۴۰۵/۰۷/۱	معرفی درس، ساختار بخش اورژانس، اصول پرستاری در فوریت ها و بلایا، کاربرد فرایند پرستاری در فوریت ها، رعایت ملاحظات اخلاقی و قانونی بررسی اولیه و ثانویه بیمار در بخش اورژانس	حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۲.	۱۴۰۵/۰۷/۸	تریاژ، تریاژ به روش ESI، اصول تریاژ، نقش پرستار در تریاژ بیماران	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۳.	۱۴۰۵/۰۷/۱۵	مراقبت پرستاری در شوک و انواع آن و مایع درمانی در فوریت ها	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۴.	۱۴۰۵/۰۷/۲۲	احیای قلبی ریوی پایه، احیاء قلبی ریوی پیشرفته: شناسایی ریتم های منجر به کلاپس قلبی عروقی، اصول احیا برای هر ریتم، شوک درمانی، دارو درمانی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۵.	۱۴۰۵/۰۷/۲۹	مراقبت پرستاری در صدمات سر و ستون فقرات	حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین ☒	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۶.	۱۴۰۵/۰۸/۶	اصول مراقبت های پرستاری اورژانس در آسیب های ناشی از عوامل محیطی مانند گرمازدگی، سرمازدگی، برق گرفتگی، غرق شدگی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۷.	۱۴۰۵/۰۸/۱۳	مراقبت پرستاری درصدمات قفسه سینه و صدمات شکم و لگن	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۸.	۱۴۰۵/۰۸/۲۰	مراقبت پرستاری در مسمومیت ها و مراقبت پرستاری در ورود اجسام خارجی به چشم، گوش،حلق،بینی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی
۹.	۱۴۰۵/۰۸/۲۷	بررسی و مدیریت درد و بی قراری در اورژانس تهیه نمونه های آزمایشگاهی در اورژانس	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیش مطالعه	خانم دکتر محمدی

۱۰.	کارگاه مرگ مغزی و اهدا و پیوند اعضا ٤ ساعت با اساتید آقای دکتر علیمحمدی و خانم دکتر اقبالی زمان با هماهنگی استاد و دانشجو اعلام خواهد شد

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

جدول زمان بندی بخش عملی (پراتیک) گروه ۲ فوریت پرستاری

تاریخ	گروه	عنوان جلسات	استاد
۱۴۰۵/۰۹/۴	**گروه ۱**	بانداژ، آتل و گچ‌گیری	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۰۹/۱۱		احیای قلبی ریوی پایه(BLS)	**دکتر خیرالهی**
۱۴۰۵/۰۹/۱۸		ارزیابی اولیه بیمار ترومایی و انتقال و جابه‌جایی مصدوم	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۰۹/۲۵		اصول و تکنیک‌های بخیه زدن در آسیب‌های سطحی پوست	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۱۰/۲		مدیریت راه هوایی	**دکتر شیرانی**
۱۴۰۵/۱۰/۹		کلیات و مراحل احیای قلبی ریوی پیشرفته(ACLS)	**دکتر شیرانی**
۱۴۰۵/۱۰/۱۶		ترالی احیا و تجهیزات و داروهای آن در احیا	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۱۰/۲۳		آشنایی با تجهیزات مورد استفاده در احیای پیشرفته	**دکتر شیرانی**
۱۴۰۵/۰۹/۴	**گروه ۲**	احیای قلبی ریوی پایه(BLS)	**دکتر خیرالهی**
۱۴۰۵/۰۹/۱۱		ارزیابی اولیه بیمار ترومایی و انتقال و جابه‌جایی مصدوم	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۰۹/۱۸		اصول و تکنیک‌های بخیه زدن در آسیب‌های سطحی پوست	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۰۹/۲۵		مدیریت راه هوایی	**دکتر شیرانی**
۱۴۰۵/۱۰/۲		کلیات و مراحل احیای قلبی ریوی پیشرفته(ACLS)	**دکتر خیرالهی**
۱۴۰۵/۱۰/۹		ترالی احیا و تجهیزات و داروهای آن در احیا	**دکتر خیرالهی**
۱۴۰۵/۱۰/۱۶		آشنایی با تجهیزات مورد استفاده در احیای پیشرفته	**دکتر شیرانی**
۱۴۰۵/۱۰/۲۳		بانداژ، آتل و گچ‌گیری	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۰۹/۴	**گروه ۳**	ارزیابی اولیه بیمار ترومایی و انتقال و جابه‌جایی مصدوم	**دکتر محمدی**

۱۴۰۵/۰۹/۱۱		اصول و تکنیک‌های بخیه زدن در آسیب‌های سطحی پوست	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۰۹/۱۸		مدیریت راه هوایی	**دکتر شیرانی**
۱۴۰۵/۰۹/۲۵		کلیات و مراحل احیای قلبی ریوی پیشرفته(ACLS)	**دکتر خیرالهی**
۱۴۰۵/۱۰/۲		آشنایی با تجهیزات مورد استفاده در احیای پیشرفته	**دکتر شیرانی**
۱۴۰۵/۱۰/۹		بانداژ، آتل و گچ‌گیری	**دکتر محمدی**
۱۴۰۵/۱۰/۱۶		احیای قلبی ریوی پایه(BLS)	**دکتر خیرالهی**
۱۴۰۵/۱۰/۲۳		ترالی احیا و تجهیزات و داروهای آن در احیا	**دکتر محمدی**
آزمون	با هماهنگی نماینده کلاس و اساتید درس		**دکتر شیرانی** **دکتر خیرالهی** **دکتر محمدی**